

[Justitsministeren.]

Jeg kan ikke gå med til at anerkende søskendes samliv som lovligt, endsigse som ægteskab, og jeg må også tage afstand fra at anerkende samliv mellem to af samme køn som ægteskab. Meget overraskende er konstruktionen storfamilier i § 41. Der er næppe mange, der vil tage dette forslag alvorligt. Det er dog vist et forsøg på at kalde en længst forsvunden fortid tilbage, da menneskene levede i flokke. Ja, der er langt selv til de tider, som Cæsar har beskrevet i „Gallerkrigen“ i afsnittet om Britanniens natur og sæder, hvor han skildrer en art storfamilier. Jeg vil gerne bringe et kort citat fra Cæsars „Gallerkrigen“; det lyder således:

„De er 10-12 mand fælles om deres hustruer, mest brødre med brødre og fædre med sønner.“

Det lyder mærkeligt, og man er dog vist heller ikke helt sikker på, at der ikke fra Cæsars side foreligger en fejltydning.

Derimod forstår jeg meget vel baggrunden for forslagsstillernes ønske om gennem reglerne i lovforslagets kapitel 4 om anerkendelse af ægteskabslignende forhold at søge at løse nogle af de særlige problemer, der kan opstå i samlivsforhold af denne art, og jeg sympatiserer med det ønske om beskyttelse af den svagere part i sådanne forhold, som er udtrykt i bemærkningerne til lovforslaget. Desværre lader det sig ikke gøre at løse disse problemer på den måde, som forslagsstillerne har tænkt sig. Et tvangsægteskab af en karakter som det, der her er foreslået, vil være helt uacceptabelt selv med den lette adgang til separation og skilsmisse, som følger af lovforslagets bestemmelser. Jeg henviser til mine udtalelser i går om, hvordan man bør klare disse forhold.

For de øvrige bestemmelser i lovforslaget gælder det, at de fremtræder som alternativer til tilsvarende bestemmelser i mit lovforslag. Jeg vil finde det naturligt, at de drøftes i et udvalg, formentlig i det allerede nedsatte udvalg, og jeg skal derfor ikke på nuværende tidspunkt fremkomme med særlige kommentarer til disse bestemmelser.

Kjeld Olesen: Det er vel almindelig praksis i lovgivningsarbejdet, at man fremsætter ændringsforslag til regeringens lovforslag,

når man synes, der er paragraffer, der bør se anderledes ud. Af forårets behandling af justitsministerens forslag til ny ægteskabslov fremgik det, at socialistisk folkeparti var uenig på så mange afgørende områder, at man bebudede at ville komme med sit eget lovforslag. Det er altså nu kommet, og det er vel ikke forbigået selv den uopmærksomme avislæsers øjne, at man ikke havde sagt for meget, da man talte om et ændret lovforslag.

Lovforslaget er, synes jeg, både interessant og vel også en hel del ambitiøst — interessant, fordi det på en række områder bryder afgørende med den gængse lovgivning og med den almindelige opfattelse af samlivsformer, og ambitiøst, fordi man har fulgt sine tanker op med et konkret lovforslag i paragraffer, der skal medtage hele komplekset af ægteskabs- og andre samlivsformer. Man kan se, at forslagsstillerne langs ad vejen flere steder ligesom har været usikre over for udformningen; det gælder således et område som storfamilien. Men alt i alt er det vel næppe forkert at sige, at man med lovforslaget har haft til hensigt at give et oplæg til en bredere debat omkring ægteskabet som institution. En sådan debat har for øvrigt løbet længe, og de nye tanker er nærmest gået i retning af, at man skal bort fra forsørgerprincippet og betragte ægtefæller som to selvstændige individer. Derfor er det ganske interessant, at dette lovforslag på visse områder går den stik modsatte vej og netop udbygger den traditionelle opfattelse.

Det er ikke muligt ved denne førstebehandling at foretage en gennemgang af alle lovforslagets aspekter. Jeg vil gøre nogle principielle bemærkninger til enkelte områder, idet jeg gør opmærksom på, at den debat, vi har haft i den socialdemokratiske folketingsgruppe, har vist, at der er forskellige opfattelser i flere spørgsmål.

I § 10 foreslår man, at den nuværende praksis for vielse afløses af en bevidnelse for alle, der ønsker at indgå ægteskab. Endvidere åbnes der mulighed for, at en sådan bevidnelse kan følges op af en velsignelse af en præst i folkekirken eller i et hvilket som helst trossamfund. Denne praksis er, så vidt jeg ved, almindelig i en del lande. Forslagsstillerne kommer ikke med nogen egentlig motivering for det. Ser vi